

Форми, методи та дидактичні засоби формування педагогічної культури викладачів вищої технічної школи у дистанційному курсі

На сучасному етапі розвитку освіти у вищій школі склалася визначена невідповідність між соціальною значимістю удосконалювання якості підготовки викладачів технічної школи і рівнем їхньої педагогічної культури. Вирішенням цієї проблеми займається створена в Україні цілісна система безперервної освіти, найефективнішим засобом забезпечення якої є дистанційне навчання. Викладачі, які підвищують рівень своєї педагогічної підготовки у дистанційному курсі, мають можливість навчатися без відриву від основної діяльності, вільно планувати свій навчальний графік (темп, зміст, форми навчання з урахуванням власних можливостей і побажань).

Нами було поставлене питання виявити форми, методи і дидактичні засоби навчально-виховного процесу, які в оптимальній мірі сприятимуть формуванню педагогічної культури викладачів вищої технічної школи у дистанційному навчанні.

Форма навчання – організаційна сторона навчання, що передбачає склад і угруповання студентів, структуру занять, місце і тривалість його проведення, роль і специфіку діяльності тих, кого навчають. При використанні дистанційної форми навчання застосовуються традиційні методи, але при цьому в корені міняються прийоми і зміст їх використання, що в першу чергу залежить від застосування комп'ютерних або інших інформаційних засобів. У цьому випадку методи стають більш багатогранними й орієнтуються, насамперед, на активізацію пізнавальної діяльності викладачів, розвиток творчих умінь і навичок, формування творчого професійно-орієнтованого мислення. Вибір методів навчання у дистанційному курсі спрямований на досягнення конкретного рівня знань, умінь, навичок.

Для того, щоб викладач технічного університету по-справжньому занурився в роботу, потрібно, щоб цілі, які ставляться перед ним у ході навчальної діяльності,

були не тільки зрозумілими, але й придбали особистісну значимість і, таким чином, знайшли позитивний емоційний відгук. У цьому допомагають технології активних організаційних форм і методів у дистанційному навчанні.

Головна відмінність дистанційного навчання – орієнтація на самостійне вивчення матеріалу викладачем. Самостійність засвоєння навчального предмету – засіб розвитку творчих умінь викладача. Тому навчальний матеріал, який застосовується у дистанційному курсі, повинен бути самодостатнім і допомагати одержувати бажані знання.

Для досягнення високих результатів у формуванні компонентів педагогічної культури викладачів зміст інформаційного матеріалу дистанційного курсу потребує спеціальної підготовки. Кожний засіб, використаний у підготовці змісту, в тому числі ділення на смислові одиниці, застосування варіантів шрифту, кольору, аудіо та відеофрагментів, повинен бути доцільним і не існувати окремо, а змістовно поєднуватися з іншими засобами.

Текст дистанційного курсу має бути організований у такий спосіб, щоб надана інформація дозволяла особі, що навчається, створити свій власний інформаційний простір, яким би вона могла керувати, доповнювати його, адаптувати або евристично розвивати, а також структурувати у зручний для себе вигляд. Отже, підготовка тексту та використання дидактичних засобів щодо подачі текстової інформації стає системною, різноплановою діяльністю тьютора.

У дистанційному навчанні в процесі особистісної взаємодії в спільній діяльності викладачів реалізуються дидактичні та виховні задачі, інструментом вирішення яких виступає спілкування. У дистанційному курсі широко використовуються засоби комп'ютерної телекомунікації: форум, електронна пошта, чати, які відрізняються між собою можливістю взаємодії суб'єктів освіти в реальному часі (безпосередній діалоговий режим та асинхронні комунікації).

Необхідно зазначити, що формування педагогічної культури викладачів вищої технічної школи відбувається безпосередньо на робочому місці, що надає змогу поповнювати не тільки теоретичний багаж, але й одночасно втілювати одержані

знання в практику, експериментувати, конструювати, реалізовувати свої творчі знахідки.